

τιαν καὶ διωρίσθη πρῶτος καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Παταβίου, ἔνθα ἠκροάσαντο αὐτοῦ πλείστοι Γερμανοί, Ἴταλοί, Γάλλοι καὶ Ἕλληνες. Διὰ τὴν γόνιμον δὲ διδασκαλίαν του ἐτιμήθη ὑπὸ τῆς Δημοκρατίας διὰ τοῦ τίτλου τοῦ ἱππέως τοῦ ἁγ. Γεωργίου.

Πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ (1653) ὁ φιλόπατρις οὗτος Ἕλληρ διέθετο τὴν περιουσίαν του πρὸς ἴδρυσιν παραρτήματος ἐν τῷ Παταβιανῷ Πανεπιστημίῳ, ἵνα τρέφονται ἐν αὐτῷ καὶ σπουδάζωσιν ὀκτὼ Ἕλληνόπαιδες. Τὸ καθίδρυμα τοῦτο Κουττουμιανὸν Ἕλληνομουσεῖον ἐπιζήτηθ' ἐπιτηρήθη μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ Ναπολέοντος καταλίσεως τῆς Ἑνετικῆς Δημοκρατίας. Ἀπεβίωσε δὲ ὁ Κουττούμιος τῷ 1658 καταλιπὼν πολλὰ συγγράμματα φιλοσοφικά.

12. Ῥωμανὸς Νικηφόρος Ἱερομόναχος ἐκ Θεσσαλονίκης. Μεταβὰς εἰς Γαλλίαν ἐξώμοσε τὴν πάτριον θρησκείαν καὶ κατετάχθη εἰς τὸ τάγμα τῶν Καπουσίνων. Ἐγραψε δὲ γραμματικὴν στοιχειώδη τῆς ἀπλοελληνικῆς καὶ διεξοδικὴν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς.

13. Γεώργιος Κονταρῆς, ἱερεὺς ἐκ Σερβίων. Διηέθνε τὴν ἐν Κοζάνῃ Ἑλλήν. Σχολὴν ἀπὸ τοῦ 1668—1679 καὶ μετέφρασεν ἐξ Ἑλληνικῶν καὶ Ἰταλικῶν συγγραμμάτων ἐν γλώσῃ ἀπλοελληνικῇ τὴν ἀρχαίαν Ἱστορίαν τῶν Ἀθηνῶν ἐκδοθεῖσαν ἐν Βενετίᾳ τῷ 1676.

ΔΕΚΑΤΟΣ ΟΓΔΟΣ ΑἰΩΝ

14. Δημήτριος Προκοπίου ὁ Πάμπερις. Ἐγεννήθη ἐν Μοσχόπολει καὶ ἐξεπαιδεύθη ἐν Κωνσταντινουπόλει. Μεταβὰς εἰς Δακίαν ἐγένετο γραμματεὺς τοῦ ἡγεμόνος Νικολάου Μαυροκορδάτου, ὑφ' οὗ μετ' οὐ πολὺν χρόνον ἐστάλη εἰς Πατάβιον πρὸς ἐκμάθησιν τῆς Ἱατρικῆς. Ἐπανελθὼν δὲ εἰς Δακίαν ἐγένετο διδάσκαλος τοῦ υἱοῦ τοῦ Κωνσταντίνου Μαυροκορδάτου, υἱοῦ τοῦ ἡγεμόνος Νικολάου, καὶ ἱατρὸς τῆς ἀλλῆς. Ὑπῆρξε δὲ καὶ συγγραφεὺς ἱστορικῶν ἔργων καὶ ποιητὴς ἐπῶν.

15. Ἀναστάσιος Μιχαήλ. Ἐγεννήθη ἐν Ναούσῃ. Διακούσας ἐν τῇ πατρίδι του τὰ ἐγκύκλια μαθήματα μετέβη εἰς Γερμανίαν πρὸς τελειότεραν μόρφωσιν καὶ περιῆλθε διάφορα τῆς ἄλλης Εὐρώπης μέρη. Ἡ ἐν Βερολίνῳ Ἀκαδημία ἐκτιμῶσα τὴν ἔξοχον αὐτοῦ παιδείαν καὶ τὰς ποιητικὰς συγγραφὰς ἀνηγόρευσεν αὐτὸν μέλος αὐτῆς.

16. Γεώργιος Παπαζώλης. Ἐγεννήθη ἐν Σιατίστῃ, ἔνθα ἐξήσκει ἐμπορικὸν ἐπάγγελμα. Βραδύτερον ἀπεδήμησεν εἰς Ῥωσίαν, ἔνθα σχετισθεὶς μετὰ τοῦ παρὰ τῇ Αὐτοκρατορίᾳ Αἰκατερίνῃ μεγάλως ἰσχύοντος Γρηγορίου Ὁρλώφ, κατετάχθη εἰς τὸ Πυρροβλικὸν καὶ μετ' οὐ πολὺν προήχθη εἰς ἀξιωματικόν. Ὁ Παπαζώλης ἑκτετῆς καὶ εὐγλωττος ὢν ἐπεισε τὸν Ὁρλώφ νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ τόσον οἰκτρὸν τέλος λαβοῦσα κατὰ τῆς Τουρκικῆς δεσποτείας ἐπανάστασις τῶν Ἑλλήνων τῷ 1769. Ὁ Πα-

παζώλης ἐκ πείρας γνωρίζων ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀγνοοῦσι τὴν πολεμικὴν τέχνην μετέφρασε καὶ ἐξέδωκε χάριν αὐτῶν δαπάνῃ τῆς Ῥωσικῆς Κυβερνήσεως στρατιωτικὸν Κανονισμόν, τοῦ ὁποῖου χιλιάδας ἀντιτύπων ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

17. Σεβαστὸς Λεοντιάδης. Ἐγεννήθη τῷ 1690 ἐν Καστορίᾳ διδάχθεις ὑπὸ τοῦ δοκίμου διδασκάλου Μεθόδιον τοῦ Ἀνθρακίτου ἐν Καστορίᾳ, Σιατίστῃ καὶ Ἰωαννίνοις τὰ ἐγκύκλια μαθήματα μετέβη ὕστερον καὶ εἰς Ἰταλίαν, ἔνθα ἠκροάσατο τῶν ἐν Παταβίῳ σοφῶν καθηγητῶν ἐπανελθὼν δὲ τῷ 1726 εἰς τὴν πατρίδα του διηέθνε τὴν ἐν αὐτῇ Σχολὴν ἐπὶ δύο ἔτη, εἶτα προέστη πρῶτον μὲν τῆς ἐν Τσαριτσάνῃ Σχολῆς, εἶτα δὲ τῆς ἐν Κοζάνῃ καὶ Μοσχόπολει καὶ τέλος πάλιν τῆς ἐν Καστορίᾳ ἀπὸ τοῦ 1746—1765, ὅτε καὶ ἀπεβίωσεν ὡς ἱερεὺς καὶ ἱεροκῆρυξ. Ὁ Σεβαστὸς ὑπῆρξεν ὠφέλιμος εἰς τὴν Πατρίδα οὐ μόνον διὰ τῆς ἐν τῇ Σχολῇ διδασκαλίας του ἀλλὰ καὶ δι' ἐκκλησιαστικῶν λόγων.

18. Θεόδωρος Ἀναστασίου Καβαλιώτης. Ἐγεννήθη ἐν Καβάλα, ὅθεν διὰ τὴν εὐφυίαν του καὶ τὴν πρὸς τὰ γράμματα κλίσιν ἐπέμφθη τῇ συνδρομῇ τοῦ Σωματείου τῶν Χαλκίων εἰς Ἰωάννινα, ἵνα μαθητεύσῃ παρὰ τῷ Εὐγενίῳ τῷ Βουλγάρῳ μετ' ἱκανὸν χρόνον ἀπελθόντος τοῦ Εὐγενίου εἰς Κοζάνην, παρηκολούθησεν αὐτὸν καὶ ὁ Θεόδωρος, ὅστις βραδύτερον ἐλθὼν εἰς Μοσχόπολιν προέστη τῆς ἐνταῦθα ἰδρυθείσης Ἀκαδημίας καὶ λαβὼν σύζυγον Μοσχολίτιδα ἐχειροτονήθη ἱερεὺς καὶ μετ' ἄλλων ἀνομάσθη μέγας πρωτοπαπᾶς. Μετὰ πολυετῆ ἐνταῦθα διδασκαλίαν μεταβὰς εἰς Κωνσταντινούπολιν, διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου ἱεροκῆρυξ τῆς πρώτης Ἰουστινιανῆς Ἀρχιδῶν, ἀλλ' εὐρωτέρας μαθήσεως ὁρεγόμενος μετέβη εἰς Γερμανίαν, ὅθεν μετὰ τινα χρόνον ἐπανῆλθεν εἰς Μοσχόπολιν, ἔνθα ἀπεβίωσε περὶ τὸ 1786.

Ὑπῆρξεν εἰς τῶν ἀρίστων διδασκάλων τοῦ γένους καὶ συγγραφεὺς ἑλλήν. Γραμματικῆς καὶ λεξικοῦ Ἑλληνικοῦ ἁπλοῦ, Βλαχικοῦ καὶ Ἀλβανικοῦ κ. ἄ.

19. Κωνσταντῖνος Τζεχάνης. Ἐγεννήθη ἐν Μοσχόπολει, ἔνθα ἐδιδάχθη ὑπὸ τοῦ Θ. Καβαλιώτου τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα καὶ πολλὰ περὶ ποιήσεως. Ἐντεῦθεν μετέβη εἰς Οὐγγαρίαν χάριν ἐμπορίου, ἀλλὰ ταχέως ἐγκαταλιπὼν τὸν κερδοφῶν Ἐρμῆν ἦλθεν εἰς τὸ ἐν Μόδοξ Γυμνάσιον, ἐν ᾧ ἐφοίτησεν ἐπὶ διέτιαν· τελειότερας δὲ μορφώσεως ὁρεγόμενος μετέβη εἰς Ἀλὴν, ἔνθα ἠκροάσατο πολυμαθεστάτων διδασκάλων. Μετὰ τριετῆ δ' ἐνταῦθα διαμονὴν ἀπῆλθε πρῶτον μὲν εἰς Γοττίνην, εἶτα δὲ εἰς Παρισίους καὶ Λονδίνον καὶ τέλος εἰς τὴν ἐν Λεῦδῃ τῆς Ὀλλανδίας Ἀκαδημίαν. Περιηγηθεὶς δὲ διαφόρους τῆς Εὐρώπης μεγάλας πόλεις κατέβη τῷ 1773 εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔνθα λαμπρῶς ἔτυχε δεξιώσεως ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν περὶ αὐτὸν Ἀρχιερέων. Μετὰ βραχυχρό-